

YÖNETMELİK

Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığında:

DEMİRYOLU EĞİTİM VE SINAV MERKEZİ YÖNETMELİĞİ

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç ve Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç ve kapsam

MADDE 1 – (1) Bu Yönetmeliğin amacı; demiryolu taşımacılık faaliyetlerinde emniyet kritik görevleri yapan personele yönelik eğitimlerin, sınavların ve belgelendirmenin yapılacağı eğitim ve sınav merkezinin sağlanması gereken asgari koşullar ile bu merkezin yetkilendirilmesi ve denetlenmesi ile ilgili usul ve esasları belirlemektir.

(2) Bu Yönetmelik hükümleri; demiryolu taşımacılık faaliyetlerinde tren makinisti dahil emniyet kritik görevleri yapan personelin eğitim, sınav ve belgelendirmesini yapacak eğitim ve sınav merkezlerini kapsar.

Dayanak

MADDE 2 – (1) Bu Yönetmelik; 26/9/2011 tarihli ve 655 sayılı Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin 8 inci maddesinin birinci fıkrasının (a) ve (d) bentlerine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 3 – (1) Bu Yönetmelikte geçen;

- a) Bakan: Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanını,
- b) Bakanlık: Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığını,
- c) Belgelendirme: Personelin belirli bir standart veya teknik düzenlemeye uygun olduğunun, yazılı olarak bağımsız bir kurum veya kuruluş tarafından belirlenmesi ve belgelendirilmesi faaliyetini,
- ç) Cer aracı: Üzerinde bulunan motor tarafından üretilen tahrik gücüyle hareket eden lokomotif, otomotrisi ve tren setlerini,
- d) Demiryolu altyapı işletmecisi: Tasarrufundaki demiryolu altyapısını güvenli bir şekilde işletmek ve demiryolu tren işletmecilerinin hizmetine sunmak hususunda Bakanlıkça yetkilendirilmiş kamu tüzel kişileri ve şirketleri,
- e) Demiryolu Düzenleme Genel Müdürlüğü: Bu Yönetmelik kapsamında Bakanlıkça yerine getirilmesi gereken iş ve işlemleri yürütmekle görevli Bakanlık hizmet birimini,
- f) Demiryolu eğitim ve sınav merkezi: Bakanlık tarafından yetkilendirilmiş, demiryolu taşımacılık faaliyetlerinde emniyet kritik görevleri yapan personelin mesleki yeterliliklerini kazandıracak eğitimlerin, sınavların uygulandığı ve belgelendirmenin yapıldığı kurum veya kuruluşu,
- g) Demiryolu tren işletmecisi: Ulusal demiryolu altyapı ağı üzerinde yük ve/veya yolcu taşımacılığı yapmak üzere Bakanlıkça yetkilendirilmiş kamu tüzel kişileri ve şirketleri,
- ğ) Eğitim Programı: Bir yeterlilik alanında belge alabilmek için sistematik olarak öğretimi yapılması gereken içeriğin yer aldığı yeterlilik birimlerinden oluşan uygulama planını,
- h) Emniyet kritik görevler: Demiryolu taşımacılık faaliyetlerinde, tüm işletmecilerin bünyesinde emniyete doğrudan etki edebilecek unsurlar üzerinde çalışan personelin üstlendiği görevleri,
- ı) Kursiyer: Bir demiryolu eğitim merkezinde eğitim gören kişiyi,
- i) Lokomotif: Üzerinde bulunan motor tarafından üretilen tahrik gücüyle hareket eden ve bu hareketiyle önüne veya arkasına bağlı araçları hareket ettiren raylı sistem aracını,
- j) Şehir içi raylı toplu taşıma işletmecileri: Ulusal demiryolu ağına bağlı olmayan bir şehir merkezi veya şehirleşmiş bölge il ve civar bölgeleri arasında ulaşım ihtiyaçlarının karşılanması için sunulan metro, tramvay, banliyö ve benzeri raylı sistemleri güvenli bir şekilde işleten ve/veya üzerinde yolcu taşımacılığı yapan kamu tüzel kişilerini ve şirketleri,
- k) TCDD: Türkiye Cumhuriyeti Devlet Demiryolları Genel Müdürlüğünü,
- l) TCDD Taşımacılık A.Ş.: Türkiye Cumhuriyeti Devlet Demiryolları Taşımacılık Anonim Şirketini,
- m) Tren: Bir veya birkaç çeken araç ile bir veya birkaç çekilen araçtan ya da bir veya birkaç çeken araçtan oluşturulmuş personeli tarafından teslim alınmış diziyi,
- n) Tren seti: Sabit ya da önceden tanımlanmış şekilde teşkil edilmiş, bir ya da daha fazla araçtan oluşan her türlü yolcu trenlerini,
- o) Tren makinisti: Yasalarla belirlenmiş çalışma süresi ve çalışma kuralları içerisinde emniyetli, konforlu ve ekonomik bir şekilde, iş sağlığı ve güvenliği, çevre ve kalite standartları ile mevzuatlara, iş talimatına uygun olarak, hazırlanmış cer araçlarını ve treni teslim alan, sevk ve idare eden nitelikli teknik kişiyi,
- ö) Tren makinist brövesi: Bir tren makinistinin, hangi demiryolu hatları üzerinde tren sürmeye ve hangi cer araçlarını sevk ve idare etmeye yetkisi olduğunu kanıtlayan belgeyi,

- p) Tren makinist ehliyeti: Bir tren makinistinin, mesleğini emniyetli bir şekilde yapabilmesi için gerekli olan sağlık şartlarına, psikoteknik ve mesleki yeterliliklere sahip olduğunu kanıtlayan belgeyi,
- r) Tüm işletmeciler: Demiryolu altyapı, demiryolu tren ve şehiriçi raylı toplu taşıma işletmecilerini,
- s) Ulusal demiryolu altyapı ağı: Türkiye sınırları içerisinde bulunan il ve ilçe merkezleri ve diğer yerleşim yerleri ile limanlar, hava meydanları, organize sanayi bölgeleri, lojistik ve yük merkezlerini birbirine bağlayan, kamuya veya şirketlere ait bütünlük demiryolu altyapısı ağını,
- ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Eğitim ve Sınav Merkezi Yetkilendirilmesi ile İlgili Genel Hususlar

Yetkilendirme kapsamı

MADDE 4 – (1) Demiryolu taşımacılık faaliyetlerinde emniyet kritik görevleri yapacak personelin mesleki yeterliliklerinin kazandırılacağı demiryolu eğitim ve sınav merkezi Bakanlık tarafından yetkilendirilir.

(2) Demiryolu eğitim ve sınav merkezi, tüm işletmecilerin bünyesinde kurulabileceği gibi bunlardan bağımsız olarak da kurulabilir.

(3) Bakanlık, demiryolu eğitim ve sınav merkezlerinin listesini resmi internet sitesinde yayımlar.

(4) Demiryolu eğitim ve sınav merkezi, uyguladıkları eğitimlerde ve sınavlarda, kursiyerlere çalıştıkları firma veya kurumlara göre ayrımcılık veya farklı kural uygulamaları yapamaz.

(5) Tren makinist ehliyeti sınavını Bakanlık sadece kendisi yapabildiği gibi, Bakanlık tarafından yetkilendirilmiş demiryolu eğitim ve sınav merkezlerine de yaptırabilir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Demiryolu Eğitim ve Sınav Merkezi

Genel hususlar

MADDE 5 – (1) Bir demiryolu eğitim ve sınav merkezi;

- a) Tren makinist ehliyeti edinilmesi ile ilgili olan tren makinisti temel eğitimi ve sınavlar için,
- b) Tren makinist brövesi edinilmesi ile ilgili olan altyapı ve cer aracı ile ilgili eğitimler ve sınavlar için,
- c) Emniyet kritik görevlere ilişkin Mesleki Yeterlilik Kurumu tarafından yayımlanmış demiryolu ulusal meslek standartları ve/veya yeterliliklerine göre uygulanacak eğitim ve sınav programlarından biri veya birden fazlasını uygulayabilmek için,
- ç) Emniyet kritik görevlere ilişkin bir ulusal meslek standardının veya mesleki yeterliliğin belirlenmediği durumlarda işin kapsamı ve tanımına göre uygulanacak eğitim ve sınav programlarından biri veya birden fazlasını uygulayabilmek için,

Bakanlıktan yetkilendirilme talep edebilir.

(2) Demiryolu eğitim ve sınav merkezi, sadece yetkilendirildiği alan veya alanlarda eğitim programı açabilir, sınav ve belgelendirme yapabilir.

(3) Bakanlık, bir demiryolu eğitim ve sınav merkezinin yetkilendirilme başvurusunu altmış gün içinde sonuçlandırır.

(4) Demiryolu eğitim ve sınav merkezi kursiyerlerinin:

- a) Kayıt bilgilerini,
- b) Eğitim bilgilerini,
- c) Yoklama fişlerini,
- ç) Eğitim bitirme belgelerini,
- d) Sınav kayıt bilgilerini,
- e) Sınav sonuç bilgilerini,
- f) Sınav kâğıtlarını ve formlarını,
- g) Sınav başarı belgelerini,

doküman sicilinde tutar. Talep edilmesi halinde bu belgeleri beş iş günü içinde Bakanlığa sunar.

(5) Eğitim, sınav ve belgelendirme ücreti; eğitim sınav ve belgelendirme programlarının nitelikleri, sağlanacak imkânlar ve planlanan eğitim yatırımlarına göre demiryolu eğitim ve sınav merkezi tarafından belirlenerek Ocak ayı sonuna kadar Bakanlığa bildirir ve demiryolu eğitim ve sınav merkezinin kendi internet sitesinde yayımlar. Bakanlığın eğitim, sınav ve belgelendirme ücreti taban ve tavan sınır belirme yetkisi vardır.

(6) Tehlikeli maddelerin demiryoluyla taşınmasında yer alan kişiler Bakanlıkça belirlenen usul ve esaslara göre ayrıca eğitim alır.

Demiryolu eğitim ve sınav merkezi yetkilendirilmesi için sunulması gereken bilgi ve belgeler

MADDE 6 – (1) Bir demiryolu eğitim ve sınav merkezi, yetkilendirilmek için yapacağı başvuruda, aşağıdaki belgeleri Bakanlığa sunar:

- a) Şirketin kuruluş ve işgal alanını belirten ticari sicil gazetesi,
- b) Meslek/ticaret/sanayi odası kayıt ve/veya faaliyet belgesi,

- c) Şirketi temsile yetkili imza sirkülerinin asıl veya noter onaylı sureti,
  - ç) Sosyal Güvenlik Kurumu borcu olmadığına dair belge,
  - d) Vergi borcu olmadığına dair belge,
  - e) Açacağı eğitim ve sınav programlarının, tüm kursiyerlere eşit ve adil bir biçimde uygulanacağını taahhüt eden yazılı taahhütname,
  - f) Demiryolu eğitim ve sınav merkezinin ISO 17024 personel belgelendirme standardına göre akredite olduğunu gösteren belge,
  - g) 15 inci maddede belirtilen asgari nitelikleri taşıyan bir Demiryolu eğitim ve sınav merkezi müdürü istihdam edildiğine dair belgeler,
  - ğ) Açacağı eğitimlerin içerik ve sürelerinin yer aldığı eğitim programının, uygulamalı eğitimlerin yapılış yöntemlerini, öğretmenlerin listesini, bu Yönetmelikte belirlenen şartlara haiz olduklarını kanıtlayıcı belgeler,
  - h) Bünyesinde yapacağı sınavların içeriğinin, süresinin, sınav görevlilerinin, tahmini aday sayısının, teorik ve uygulamalı sınav yöntemlerinin ve sınav örneklerinin açıklandığı sınav kataloğu,
  - ı) Eğitim ve sınavların uygulanabilmesi için yeterli bilişim altyapısı, tesis, personel, araç, gereç ve ekipmanı sağlayabileceğini ispatlayan belgeler.
- (2) Kamu tüzel kişileri birinci fıkranın (a), (b) ve (c) bentlerinde belirtilen belgelerden muafır.
- (3) Demiryolu eğitim ve sınav merkezi, Milli Eğitim Bakanlığının ve/veya benzer diğer kamu kurumlarının özel eğitim ve sınav merkezlerinin kurulması ile ilgili yürürlükte bulunan mevzuatı dikkate alır.

Demiryolu eğitim ve sınav merkezi yetki belgesi

MADDE 7 – (1) Yetkilendirilen demiryolu eğitim ve sınav merkezine Bakanlık tarafından bir yetki belgesi verilir. Yetki belgesinde aşağıdaki bilgiler yer alır:

- a) Demiryolu eğitim ve sınav merkezinin adı, adresi ve iletişim bilgileri,
  - b) Merkezin 5 nci maddenin birinci fıkrasında ifade edilen eğitim, sınav ve belgelendirme programlarından hangisini veya hangilerini uygulamak üzere yetkilendirildiği,
  - c) Demiryolu eğitim ve sınav merkezine Bakanlık tarafından verilen sicil numarası,
  - ç) Yetki belgesinin geçerlilik süresi.
- (2) Yetkilendirilen demiryolu eğitim ve sınav merkezleri tehlikeli madde taşımacılığı konusunda eğitim vermeleri halinde 16/7/2015 tarihli ve 29418 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Tehlikeli Maddelerin Demiryoluyla Taşınması Hakkında Yönetmelik kapsamında eğitim yetki belgesi alması gerekmektedir.

Yetki belgesinin kapsamının genişletilmesi

MADDE 8 – (1) Demiryolu eğitim ve sınav merkezi, yetkilendirildiği eğitim, sınav ve belgelendirme programlarının kapsamını genişletmek istemesi durumunda Bakanlığa başvurur.

- (2) Yetkilendirildiği eğitim, sınav ve belgelendirme programı kapsamının genişletilmesi, belgenin ilk verildiği tarihe göre olan geçerlilik süresini değiştirmez.
- (3) Demiryolu eğitim ve sınav merkezi, 6 ncı maddede belirtilen hususlarda bir değişiklik olduğu takdirde, bu durumu en geç beş iş günü içinde Bakanlığa yazılı olarak bildirir.

Yetki belgesinin geçerliliği ve yenilenmesi

MADDE 9 – (1) Yetki belgesinin geçerliliği beş yıldır.

- (2) Demiryolu eğitim ve sınav merkezi, süresi geçen yetkilendirmenin yenilenmesi için Bakanlığa başvurduğunda, 6 ncı maddede belirtilen belgeler kapsamında varsa değişen hususlarla ilgili belgelerle birlikte Sosyal Güvenlik Kurumu borcu ve vergi borcu olmadığına dair belgeleri sunmakla yükümlüdür.

Eğitim programını tamamlama şartları

MADDE 10 – (1) Bir kursiyerin eğitim programını tamamlamış sayılabilmesi için, programda yer alan teorik ders saatlerinin en az %80’ine uygulamalı eğitimin tamamına katılmış olması gerekir.

- (2) Derslere katılımların takibi ve belgelenmesi demiryolu eğitim ve sınav merkezinin sorumluluğundadır.
- (3) Kursiyer, mazeret olarak doktor raporu veya başka resmi belgeler getirirse bile devamsızlık yapmış sayılır.

Eğitim programı bitirme belgesi ve düzenleme esasları

MADDE 11 – (1) Eğitim programını tamamlayan kursiyere, eğitim programı bitirme belgesi verilir.

- (2) Bitirme belgesinde aşağıdaki bilgiler yer alır:

- a) Belgenin düzenlenme tarihi,
- b) Belge numarası,
- c) Belgeyi düzenleyen demiryolu eğitim ve sınav merkezinin adı ve Bakanlıkça verilen sicil numarası,
- ç) Kursiyerin adı soyadı ve TC kimlik numarası,
- d) Tamamladığı eğitim programının adı,
- e) Eğitim merkezi müdürünün imzası.

(3) Belge düzenlenirken; belgedeki tüm bilgiler tam, okunaklı, silinti ve kazıntı yapılmadan mavi mürekkeple veya bilgisayarla yazılır, belge demiryolu eğitim ve sınav merkezi müdürü tarafından imzalanır.

Sınav başarı belgesi

MADDE 12 – (1) Eğitim sonunda yapılacak sınavı başarıyla tamamlayan adaya sınav merkezi tarafından başarı belgesi verilir. Bu belgede asgari olarak aşağıdaki bilgiler yer alır:

- a) Belgenin düzenlenme tarihi,
- b) Belge numarası,
- c) Belgeyi düzenleyen sınav merkezinin adı ve Bakanlık tarafından verilen sicil numarası,
- ç) Adayın adı soyadı,
- d) Başarılı olduğu sınavın veya sınavların adı ve aldığı puan,
- e) Sınav merkezi müdürünün imzası.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM **Eğitmenler ve Sınav Görevlileri**

Eğitmenlerin niteliği ile ilgili asgari şartlar

MADDE 13 – (1) Demiryolu eğitim ve sınav merkezinde görev yapacak eğitmenlerin aşağıdaki şartlardan en az birini yerine getirmesi gerekir:

- a) Yürüteceği eğitim programı alanında örgün veya yaygın eğitim kurumlarında en az beş yıllık eğitmenlik veya öğretmenlik deneyimine sahip olmak.
  - b) Yürüteceği eğitim programı alanında en az on yıllık iş deneyimine sahip olmak.
- (2) Birinci fıkranın (b) bendi kapsamına giren eğitmenlerin, Milli Eğitim Bakanlığı onaylı bir kuruluşun veya bir yükseköğretim kurumunun düzenlediği en az kırk saatlik bir eğitimcilerin eğitimi programını tamamlamış olması ve bunu belgelemesi gerekir.

Sınav görevlilerinin niteliği ile ilgili asgari şartlar

MADDE 14 – (1) Demiryolu eğitim ve sınav merkezinde sınavı yapacak sınav görevlilerinin aşağıdaki şartlardan en az birini yerine getirmesi gerekir:

- a) Sınav yapılacak alanda örgün veya yaygın eğitim kurumlarında en az beş yıllık eğitmenlik veya öğretmenlik deneyimine sahip olmak,
  - b) Sınav yapılacak alanda en az on yıllık iş deneyimine sahip olunması; söz konusu deneyim süresinin, başvuru tarihinden en fazla beş yıl öncesine kadarki bir süre zarfında tamamlanması ve bunun belgelenmesi.
- (2) Birinci fıkranın (b) bendi kapsamına giren sınav görevlilerinin, Milli Eğitim Bakanlığı onaylı bir kuruluşun veya bir yükseköğretim kurumunun düzenlediği en az kırk saatlik bir eğitimcilerin eğitimi programını tamamlamış olması ve bunu belgelemesi gerekir.
- (3) Kursiyerin katıldığı eğitim programı süresince görev alan eğitim personeli, o eğitime ilişkin sınav komisyonunda görevlendirilemez.

Demiryolu eğitim ve sınav merkezi müdürleri

MADDE 15 – (1) Demiryolu eğitim ve sınav merkezi müdürlerinin aşağıdaki asgari niteliklere haiz olması gerekir:

- a) Üniversitelerin dört yıllık lisans bölümlerinden mezun olmak,
- b) Eğitim faaliyetlerinde en az beş yıllık eğitici ve/veya yöneticilik deneyimine sahip olmak.

BEŞİNCİ BÖLÜM **Denetim ve İdari Yaptırımlar**

Denetim

MADDE 16 – (1) Bakanlık eğitim veya sınav merkezlerini bu Yönetmelikte belirtilen hususlarla ilgili olarak denetler.

(2) Demiryolu eğitim ve sınav merkezi, denetleme sürecinde istenen tüm bilgi ve belgeleri sağlamak ve ibraz etmekle yükümlüdür.

İdari yaptırımlar

MADDE 17 – (1) Denetlemeler sırasında bir demiryolu eğitim ve sınav merkezinin, bu Yönetmelikte belirtilen şartları yerine getirmediğinin tespit edilmesi halinde:

- a) İlgili merkez yazılı olarak uyarılır ve uygunsuzlukların düzeltilmesi için altmış günlük süre tanınır,
- b) Altmış günlük süre sonunda eksikliklerin giderilmediğinin tespit edilmesi halinde demiryolu eğitim ve sınav merkezinin yetki belgesi iptal edilir,
- c) Bir takvim yılı içerisinde üç kez uyarı alan demiryolu eğitim ve sınav merkezinin yetki belgesi iptal edilir.

ALTINCI BÖLÜM **Çeşitli ve Son Hükümler**

TCDD ve TCDD Taşımacılık A.Ş.'nin yetkilendirilmesi

GEÇİCİ MADDE 1 – (1) TCDD ve TCDD Taşımacılık A.Ş.; demiryolu tren işletmecileri, demiryolu altyapı işletmecileri ile kendi bünyelerinde tren makinisti dahil emniyet kritik görevlerde çalışan personele yönelik eğitimlerin,

sınavların ve belgelendirmenin kendi bünyesindeki eğitim ve sınav merkezlerinde yapılması hususlarında Bakanlık tarafından bu Yönetmelik yürürlüğe girdiği tarihten itibaren üç yıl süresince yetkilendirilmiştir.

Şehir içi raylı toplu taşıma işletmecilerinin demiryolu eğitim ve sınav merkezi oluşturması

GEÇİCİ MADDE 2 – (1) Şehir içi raylı toplu taşıma işletmecileri, bünyesinde demiryolu faaliyetlerinde emniyet kritik görevleri yapacak çalışanlara yönelik eğitimlerin, sınavların ve belgelendirmenin yapılması konusunda, bu Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren demiryolu eğitim ve sınav merkezlerini en geç üç yıl içinde oluştururlar.

Yürürlük

MADDE 18 – (1) Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 19 – (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanı yürütür.